

"אם לדעתי ישמעו – יסדרו ההתוועדות דשבת מברכים באופן כזה שיבוא האור מהתוועדות זו גם בביתם של כל אחד ואחד מהמתוועדים, והתחלת ההבאה תהיה דווקא ביום השבת עצמו... לסדרה [=את ההתוועדות] באופן כזה – שיוכלו לסעוד סעודת שבת בביתם, ולספר גם בבית על-דבר שבת מברכים בכלל, ועל-דבר שבת מברכים מיוחד זה בפרט"¹¹.
פרקי אבות – פרק ג'¹².

יום חמישי,
כ"ח בסיוון

יום הצלת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ורעייתו הרבנית ע"ה מעמק הבכא האירופי, בהגיעם לשלום לארצה"ב (תש"א)¹³.

ביום זה החלה תנופה חדשה בהפצת היהדות והמעיינות, בייסוד שלושת המוסדות המרכזיים: 'מחנה ישראל', 'קה"ת' ו'מרכז לענייני חינוך', שנמסרו על-ידי מייסדם, כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, לניהול חתנו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, כ"יושב ראש ועד הפועל" של כל אחד מהם¹⁴.
נקבע על-ידי כ"ק רבינו כיום סגולה¹⁵, להפצת המעיינות והיהדות חוצה והתוועדויות חסידיות. ובלשונו: "כבר נקבע על-ידי רבים מישראל ליום התוועדות וקבלת החלטות טובות" בכל הפעולות והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, וכבר ראו התוצאות מהתוועדויות אלה במעשה בפועל במשך יותר משלוש שני חזקה"¹⁷.

11) אגיק בייק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י עמ' ג.
12) הפסוקים דלהלן בפרק זה אינם שלמים, ולפי הוראת הרבי אין לאומרם עם שם ה' כמות שהיא: "פיג סוף משה ג': **וידבר אלי**". משנה ו': **"אלוקים ניצב"**; **"בקרוב אלוקים ישפוט"**; **"אז נדברו"**. משנה י"ד: **"כי בצלם"**; **"בנים אתם"**. (ראה 'התקשרות' גיליונות: רעה, תטז).
במשנה ט"ז צ"ל 'ומצודה פרושה' בשי שמאלית.
13) פרשת הדברים בספר ימי מלך' ח"א פרק טו.
14) ראה שם ח"ב, פרקים יז-יח.
15) בלקוטי-שיחות כרך לג עמ' 274 מביא ממגילת תענית פ"ג, שבכ"ה בסיוון ערערו אומות העולם על בעלות ארץ-ישראל, והשיב להם גביה בן פסיסא "תשובה ניצחת", וביקשו "תנו לנו זמן שלושה ימים" וכאשר "הלכו ולא מצאו תשובה, מייד הניחו בתיהם כשהיו מלאים, שדותיהם

לזכות
האחים התמימים הדגולים לבית
דייטש
הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה
וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהדה"ק רלו"י מליובאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקטז

ערב שבת-קודש
פרשת שלח
כ"ב בסיוון ה'תשס"ד

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

שבת-קודש פרשת שלח

כג בסיוון

השכם בבוקר – אמירת תהילים בציבור.¹
אחר אמירת כל התהילים יאמרו קדיש יתום.
ואם יש חיוב – יארציט או אבל (רח"ל) –
אומרים קדיש יתום אחרי כל ספר.² אחר-כך
לומדים במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה
מוכן לכולם, ואחר-כך תפילה.³

המולד: ליל שישי, בשעה 11:03 ו-14
חלקים.

מברכים החודש: "ראש-חודש תמוז ביום
השבת-קודש, ולמחרת⁴ ביום הראשון הבא"⁵
עלינו לטובה".
אין אומרים 'אב הרחמים'.

התוועדות בבית-הכנסת. "רובא דרובא, הנה
בכל התוועדות הרי ראשי המדברים טובעים
מאת המסוכים: שייטיבו הנהגותיהם ודרכיהם;
שיקבעו עיתים ללמוד דא"ח, ושישימרו
הקביעות; ואשר הלימוד יהיה על מנת
לעשות ולקיים.

והנה כללות עניין ואופן התוכחה
[=בעניינים אישיים] מבוואר היטב ב[מאמר]
דיבור-המתחיל: "אם רוח המושל", אשר ראוי
לכל אחד ואחד מאנ"ש ללומדו אליבא
דנפשיה". "אמנם הוכחה זו בעת ההתוועדות
היא רק על דברים ועניינים שאין בהם משום
הלבנת-פנים ולא כלום, כמו שהיה מאז
ומקדם, שאיש את רעהו הוכיחו באהבה ובחיבה
גדולה".⁶

- 1) כך היתה עיקר התקנה דשבת מברכים (אניק אדמו"ר מהורייצ ח"ג עמי תל, וכן מוכח מדבריו שם עמי תקע"ח), כמו לגבי תקנת אמירת תהילים בכל יום, כידוע הפתק שנמצא על שולחנו של אדמו"ר מהורייצ לאחר מאסרו (אניק שלו ח"א עמי תקצ"ט), אע"פ שגם היחיד חייב בה (כאמור באניק שלו ח"ב עמי תקכ"ב. וראה שם בהמשך עמי תקכ"ד: "לגודל העניין של אמירת תהילים בציבור" אגב, כך נדפס גם בכתורת "תקנת אמירת תהילים בציבור" הנדפסת לראשונה בסיפור יתורה אורי תשי"א ואילך, אחרי ייקום פורקן יומי שברך, ולאחר-מכן בראש ספרי התהילים 'אוהל יוסף יצחק' (וכן בהקדמה של הוצאת קה"ת שם). במהדורת סי' תהילים עם פירוש הצמח-צדק בשנת תשי"ג, חסרה תיבת 'בציבור', אבל ישנה (מסתמא – ע"פ הוראת הרבי) בתהילים שבסיפורי 'תהילת ה"י' (תחיי משנת תשי"ז ואילך, ואולי עוד לפני כן).
- 2) הוראת כ"ק אדמו"ר מהורייצ ב"תקנת אמירת תהילים בציבורי הנ"ל.
- 3) והוסיף על כך הרבי: "נראה לי, שבמקרה שאומרים קדיש בין ספר לספר – יאמרו מקודם יהיה רצוני שאחרי הספר (על-כפינים יאמרו – זה האומר קדיש), שעניינו סיום אמירת מזמורים, שלכן אומר קדיש אחריה. ואחר-כך, כשמחיל ספר שלאחריו – הוא מענין דבר חדש. ועל-דרך ברכת המזון כשמחלקין סעודה לשניים (ראה שו"ע רבינו
- 4) סי' רצ"א סוף סי"ג) – אניק של הרבי כרך י' עמי דש ובסוף התהילים הנ"ל עמי 223, סי' המנהגים עמי 30 ועמי 55.
- 5) הוראת כ"ק אדמו"ר מהורייצ – אניק ח"ד עמי תכג, קובץ מכתבים שבסו"ס תהילים 'אוהל יוסף יצחק' עמי 192, לוח 'היום יום' כו בכסלו וסי' המנהגים עמי 30.
- 6) תיבה זו נאמרת רק במצב זה, כדי לשלול את יום א' שלמחרת שבת הזו (שבת מברכים) – בשם הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמאן ז"ל.
- 7) כ"ה באב"ס יוון שהכוונה לראש-חודש, ולא לימים בהם הוא חל.
- 8) כ"ה באב"ס יוון, נסמנה להלן בהערה 9 (ביהיום יום' נדפס: "ללמוד").
- 9) כ"ה בפסוק (קוהה יד), במאמר, ובאניק (ביהיום יום: "ואם").
- 10) נדפס בשעתו ביקונטרס למי"ד (ספר המאמרים – קונטרסים' ח"ב עמי 716), ולאחרונה בספר-המאמרים תרפ"ד עמי רטו. במאמר זה מדובר אודות מה שגדולי הדור מוצאים בעצמם, בדקות ודקות, את חטא דורם, ועל-ידי זה מוכיחים את הדור, עייש ובמכתב הנדפס לפני המאמר.
- 11) אניק כ"ק אדמו"ר מהורייצ ח"ג עמי רצב. 'היום יום', כד תשרי.
- 12) אניק הנ"ל ח"ד עמי יד, 'היום יום' שם.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ב בסיוון ה'תשס"ד – כ"ט בסיוון ה'תשס"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
א'	כ"ב בסיוון	הלי כלים. פרק ג-ה.	הלי אישות. פרק כד.	מ"ע קז.
ב'	כ"ג בסיוון	פרק ו-ח.	פרק כה.	מ"ע קח.
ג'	כ"ד בסיוון	פרק ט-יא.	הלי גירושין. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קא.
ד'	כ"ה בסיוון	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע צט.
ה'	כ"ו בסיוון	פרק טו-יז.	פרק ג.	מ"ע ק.
ו'	כ"ז בסיוון	פרק יח-כ.	פרק ד.	מ"ע קב.
ז'	כ"ח בסיוון	פרק כא-כג.	פרק ה.	מ"ע קד.
ח'	כ"ט בסיוון	פרק כד-כו.	פרק ו.	מ"ע צו.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
א', כ"ב בסיוון	2.57	4.07	4.34	5.38	9.05	12.40	1.16	7.46.8	8.14
ב', כ"ג בסיוון	2.56	4.07	4.34	5.38	9.05	12.41	1.16	7.47.1	8.15
ג', כ"ד בסיוון	2.56	4.06	4.34	5.38	9.06	12.41	1.17	7.47.5	8.15
ד', כ"ה בסיוון	2.56	4.06	4.34	5.38	9.06	12.41	1.17	7.47.9	8.16
ה', כ"ו בסיוון	2.56	4.06	4.34	5.38	9.06	12.41	1.17	7.48.2	8.16
ו', כ"ז בסיוון	2.56	4.07	4.34	5.38	9.06	12.42	1.17	7.48.5	8.17
ז', כ"ח בסיוון	2.56	4.07	4.34	5.38	9.06	12.42	1.17	7.48.8	8.17
ח', כ"ט בסיוון	2.56	4.07	4.34	5.38	9.06	12.42	1.17	7.49.1	8.17

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחבי"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדחי' בסיפורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטי" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
שלח	6.09	7.28	6.25	7.30	6.18	7.32	6.26	7.29
קורח	6.12	7.30	6.27	7.33	6.20	7.34	6.28	7.31

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוך • עורך: שניאור-זלמן רודמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן
מרו"ל: מכון ליובאוויטש שיע"י צעירי-אגודת-חבי"ד באה"ק ת"ו – המרכז
יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב
כתובת: ת"ד 14 כפר חבי"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הן הן גופי הלכות

רבי אליעזר (בן) חיסמא אומר: קנין ופתחי נידה הן הן גופי הלכות. תקופות וגימטריאות, פרפראות לחכמה (פרק ג, משנה יח)

פירוש רבינו עובדיה מברטנורא:

קנין – קורבנות העוף הקרויין קנין לשון קן ציפור. ויש בהן הלכות חמורות כגון אם נתערבו חובה בנדבה, או עולה שמעשיה למטה; ופתחי נידה – הלכות נידה שאברה וסתה וצריכה לשמור עד שתחזור לפתחה, ופעמים שהיא צריכה לטבול צ"ה טבילות לדברי האומר 'טבילה בזמנה – מצווה'; הן הן גופי הלכות – עיקר תורה שבעל-פה שמקבלים עליה שכן; תקופות – עניין הילוך המזלות; וגימטריאות – חשבון האותיות; פרפראות לחכמה – כמו הפרפראות שרגילין לאכול בסוף הסעוד לקינוח, דרך תענוג, כך דרך החכמות הללו מכבדות את בעליהן בעיני הבריות.

פירוש כ"ק אדמו"ר:

השאלות במשנתנו הן: א) הקשר והצד-השווה בין קנין ופתחי-נידה. ב) מהו הדיוק "גופי הלכות", ולא "גופי תורה". ג) הקשר והצד-השווה בין תקופות וגימטריאות. ד) הקשר לבעל המאמר – רבי אליעזר (בן) חיסמא.

והביאור:

קנין ופתחי נידה הן הן גופי הלכות – הלכות אלו קשורות ל"חשבונות הבאים מחמת ספק שאירע בהם". קנין – כפי ששנינו בסוף מסכת קנינים "נתנתם לכהן ואין ידוע מה נתנה, הלך הכהן ועשה ואין ידוע מה עשה, צריכה להביא עוד ארבע פרידות גו'".

פתחי נידה – ריבוי הטבילה של נידה (לה, צה) בא מחמת זה ששכחה האשה באיזה יום היא עומדת. והנתנא משמענו, שאף-על-פי-כן אין למעט ח"ו בערכם וחשיבותם של דינים אלו לגבי שאר ההלכות שבתורה – "הן הן גופי הלכות".

והדיוק הוא "גופי הלכות". זה שהם "גופי תורה" – מאי קא-משמע-לן? פשיטא שהם ענייני תורה. החידוש הוא שהם "גופי הלכות" – יש ללמוד אותם באותו העין וההעמקה שלומדים שאר ההלכות שבתורה.

תקופות וגימטריאות, פרפראות לחכמה – תקופות הוא חשבון הילוך המזלות, וגימטריאות – חכמת מדידת הארץ, תשבורת ("גיאומטריה"). זהו הקשר בין שני הדברים – חשבון הילוך צבא השמים וחכמת חשבון מדידת הארץ.

והעניין שייך במיוחד לבעל המאמר – רבי אליעזר (בן) חיסמא:

רבי יהושע העיד על רבי אליעזר שידוע לשער כמה טיפות יש בים. העובדה שישנן כך וכך טיפות בים אינה במקרה ח"ו, אלא הקב"ה ברא מספר זה לשם תכלית וכוונה מסוימת. ורבי אליעזר, בחוכמתו הגדולה, ידע והבין מטרה וכוונה זו.

מלמדנו רבי אליעזר שכן הוא גם בתורה: כל פרט ועניין שבה, לרבות הלכות הדנות בענייני ספק ושיכחה, תורמים לשלימותה של כל התורה כולה, ואין למעט ח"ו בערכם וחשיבותם.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת קורח היתשמי"א – בלתי מוגה; ביאורים לפרקי-אבות א"ה עמ' 181-182)

כל המוסיף גורע

הייתכן שהתורה שכל עניינה הוא "לעשות שלום בעולם", תגרום ל"פירוד" בין העיסה לחלה? □ על-אף החשיבות העצומה של עניין האחדות, יש עניינים שבהם אמיתיות האחדות היא דווקא על-ידי פירוד □ כדי להפטר מהרע די ב"תנועה" אחת, אך כדי להמשיך אור אלוקי, צריך להתיוגע בכל הכוח □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א. מצוות חלה היא – לקחת חלק מהעיסה, להפרישה וליתנה לכוהן. העיסה כולה נשארת חולין, וחלק זה של העיסה נעשה קודש. יש לאוכלו בטהרה¹, ולכוהנים² דווקא.

ב. חטא עץ הדעת בא על-ידי הנחש שקינא בכבודו של אדם. ובאיזה אופן בא החטא – על-ידי זה שהוסיפו עניין שהקב"ה לא ציווה: הקב"ה אמר שלא יאכלו מעץ הדעת, ועל-ידי זה שהוסיפו שגם לא יגעו בו³, בא החטא.

ולכאורה אינו מובן: הרי התורה עצמה אומרת "עשו משמרת למשמרת"⁴, "עשו סייג לתורה"⁵, שהם כל הגדרים והסייגים שעשו רבנו, וכמבואר ברמב"ם⁶ הרי זה מן התורה, שהרי בתורה נאמר⁷ "לא תסור וגו'", היינו, שכל מה שאסרו רבותינו בכל דור, נאמר על זה

לכאורה צריך להבין: הרי אודות התורה נאמר⁸ "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום", ויתירה מזו מביא הרמב"ם שכל העניין שניתנה תורה הוא כדי "לעשות שלום בעולם". ואם-כן, איך אפשר שהתורה תעשה פירוד, לקחת חלק מהעיסה ולהפרישה מהשאר, כך, שכל העיסה נשארת חולין, וחלק זה של העיסה נעשה קודש?

אלא העניין הוא: איתא במדרש⁹, שמצוות חלה ניתנה לנשים בכדי לתקן את חטא עץ הדעת שבא על-ידי

¹ שיחה זו (עד סוס"ט) הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונרפסה בלקו"ש ח"ב עמ' 584 ואילך. – חלק מהשיחה נרפס בלקו"ש ח"א עמ' 253 ואילך, בשנינויים והוספות שולבו במהדורא זו. כמב"ם ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.
² ואפילו אצל הפרושים, שהיו אוכלים גם חולין בטהרה (ראה חגיגה יח,ב, במשנה) ובפרש"י. רמב"ם הל' טומאת אוכלין בסופן) – עדיין ישנו חילוק בין אכילת לחם סתם לאכילת חלה (מהנחה בלתי מוגה).
³ והיינו שע"י הניתנה לכוהן, ניתנה החלה

⁴ השקבי"ה, והיינו שנעשית קודש (מהנחה בלתי מוגה).
⁵ משלי ג,ז.
⁶ ראה ירושלמי שבת פ"ב ה"ו. תנחומא ר"פ נח. ב"ד רפ"ד. ספ"ז. יל"ש בראשית רמז לב. וראה גם בהמאמר שנאמר בהתוועדות (ת"מ ח"ו עמ' 3 ואילך).
⁷ ראה סנהדרין כט, סע"א.
⁸ בראשית ג,ג.
⁹ מו"ק ה, סע"א. וש"נ.
¹⁰ אבות פ"א מ"א.
¹¹ ראה רמב"ם הלכות ממרים בתחלתו.
¹² פ' שופטים יז,א.

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך"¹².
 – כולם מרועה אחד ניתנו.¹³ מצד הלאו
 ד"לא תסור", יש לגזירות דרבנן התוקף
 והחומר כמו דינים דאורייתא. וחילוקי הדינים
 שישנם בין דאורייתא לדרבנן,¹⁴ הרי זה מפני
 שכן הוא רצון התורה,¹⁵ שדאורייתא ספיקו
 לחומרא, ודבר פלוני יהיה מדרבנן וספיקו
 לקולא.¹⁶ –
 וכמו כן גם בנוגע לגדרים וסייגים שכל
 יהודי מחוייב להגדיר את עצמו אפילו בדברים
 המותרים, בכדי שלא לבוא חסו־שלום לידי
 איסור, כדאיתא בספרי מוסר,¹⁷ שצריכים
 להיזהר ממאה שערים של היתר כדי לא לבוא
 לשער אחד של איסור.
 והיינו, שנוסף על העשה¹⁸ ד"קדושים תהיו
 וגו' והתקדשתם"¹⁹, "קדש עצמך כמותך לך"²⁰
 – הרי זה נכלל גם במה שכתוב²¹ "ושמרתם
 את משמרתך", "עשו משמרת למשמרתך".
 ואם־כן, לכאורה, מדוע לא היה כדבעי ("עס
 האט ניט געטויגט") מה שהוסיפו "ולא תגעו
 בו", והרי כן צריך להיות הסדר?
 ג. אך העניין הוא, שיש נפקא־מינה מי הוא
 העושה את הגזירה, והיכן עושים אותה:

אדם הראשון היה בגן־עדן, שגן־עדן אינו
 סובל רע כלל,
 ולכן לאחר החטא גורש אדם הראשון מגן־
 עדן, כיוון שבגן־עדן אי־אפשר שיהיה רע
 כלל.²²
 אדם הראשון בהיותו בגן־עדן, לא היתה לו
 שום שייכות לרע, והיה מרכבה לאלוקות –
 על־דרך שמצינו בנוגע להאבות²³, שהיו
 מרכבה, שכל ענייניהם היו קדושה.²⁴
 מרכבה – כל מה שעושה הוא כפי רצון
 הרוכב.²⁵
 ולכן אין צורך לעשות שם גדרים וסייגים,
 כיוון שאין שום חשש שיכשלו.
 ואדרבה: לא זו בלבד שהגדרים והסייגים הם
 מיותרים ("דייך מה שאסרה לך התורה"²⁶),
 אלא הם גם חסרון.
 כי, מי שהוא מרכבה לאלוקות, שכל
 עשיותיו הם קדושה, ובשעה שעושה עניין
 מעלה אותו – הרי על־ידי זה שמונעים איזה
 עניין, מונעים את העלייה מעניין זה²⁷,
 ובדוגמת אכילת קדשים, אכילת שבת וכו'.
 ועל־דרך שמצינו בירושלמי²⁸, שאחד
 האמוראים אמר ש"עתידי אדם ליתן דין
 וחשבון" על כל דבר שהיה ביכולתו לאכול ולא

(12) ראה פרש"י שבת כג,א. רמב"ם שם,
 ובסמ"ג שורש א' ומ"ע קעד.
 (13) ראה חגיגה ג, רע"ב.
 (14) ראה גם תורת־מנחם – התועודיות ח"ז
 ס"ע 44 ואילך. וש"נ.
 (15) דוגמת החילוקים שבאורייתא גופא – תניא
 פכ"ד. וראה נושאי כלי הרמב"ם שם ה"ה
 וסה"צ שם.
 (16) ביצה ג,ב. וש"נ.
 (17) פלא יועץ (לר"א פאפו) ערך תוספת שבת.
 וראה חובת־הלבבות שער התשובה פ"ה. הובא
 בראשית־חכמה שער הקדושה רפט"ו. של"ה
 שעג, א. תיחב. וראה גם תורת־מנחם –
 התועודיות ח"ד ע' 203. וש"נ.
 (18) תניא פ"ל. וראה ספרי־חרדים סוף חלק מ"ע
 מה"ת.
 (19) קדושים יט,ב. כו. וראה ב"מ"מ, הגהות
 והערות קצרות" לתניא ספכ"ז (ס"ע קסו ואילך).
 וש"נ.
 (20) יבמות כ,א. ספרי פ' ראה.
 (21) ס"פ אחרי.
 (22) ראה תורת־מנחם – התועודיות ח"ז עמ'
 188. וש"נ.
 (23) ב"ר פמ"ז, ו. וראה תו"א ס"פ ריצא.
 (24) ולכן מצינו (ראה זח"ג קיא, ריש ע"ב)
 שהאבות תיקנו את חטא עה"ד דאדם הראשון
 (ומבואר בפרטיות איזה עניין תיקן כל אחד
 מהאבות) – שהטעם לזה שתיקנו את חטא
 אדה"ר הוא לפי שהיו מרכבה כמוהו (מהנחה
 בלתי מוגה).
 (25) ואין לה מציאות משל עצמה כלל (מהנחה
 בלתי מוגה).
 (26) ירושלמי נדרים רפ"ט.
 (27) כבנו"ד, ע"ז שנמנעה מאדה"ר הנגיעה
 בעץ הדעת, נמנעה העלייה שהיה אדה"ר פועל
 בו אילו היה נוגע בו (מהנחה בלתי מוגה).
 (28) סוף קידושין.

תרומה" – אמירת תהילים, לימוד התורה, תפילה בציבור, וכיוצא בזה.

(ספר המאמרים קונטרסים א עמ' קסה)

ראשית עריסותיכם (טו,כ)

מכיוון שהיא נותנת את המים זו היא ראשית עריסותיכם (ירושלמי חלה פ"ג)

נתינת המים לתוך הקמח רומזת להמשכת אור התורה אף בדברי הרשות. שכן פירווי הקמח,
 שכל אחד מהם הוא דבר בפני עצמו, רומזים לדברי הרשות; ואילו המים, המאחדים את כל
 הפירוויים לישות אחת, רומזים לתורה, שלא ניתנה אלא לעשות שלום בעולם.
 על־פי הלכה, אם נשאר בעריבה קמח שלא נתערב במים – אין החלה פוטרת אותו. כלומר:
 יש להמשיך את אחדותה וקדושתה של התורה בכל מקום ומקום, ללא יוצא מן הכלל, ואין
 להסתפק בהבאת אור התורה לרוב המקום, למקום סמוך, וכיוצא בזה.

(משיחת שבת־קודש פרשת שלח תשי"ח)

וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת (טו,לב)

לשם שמים נתכוון, שהיו אומרים ישראל: כיוון שנגזר עליהן שלא ליכנס לארץ ממעשה
 מרגלים שוב אין מחוייבין במצוות, עמד וחילל שבת כדי שיהרג ויראו אחרים (מדרש,
 הובא בתוספות בבא־בתרא קיט)

לכאורה לא מובן: וכי למה יעלה על הדעת שאי הכניסה לארץ־ישראל די בה כדי להפקיע
 מחובת קיום המצוות?

ההסבר הוא: העבודה העיקרית במדבר היתה בלימוד התורה, שהיא עבודה רוחנית במחשבה
 ובדיבור, וכמאמר (מכילתא בשלח טז) "לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן". רק לאחר הכניסה
 לארץ נעשתה העבודה העיקרית במעשה – קיום המצוות בגשמיות. המרגלים, בחטאם, לא רצו
 להיכנס לארץ, מכיוון שהעדיפו להישאר במדבר ולעסוק בעבודה רוחנית.

נמצא אפוא כי יש נתינת־מקום לסברה לפיה, כיוון שלבסוף נגזר על ישראל "שלא ליכנס לארץ
 ממעשה מרגלים", הרי ששוב אין הם שייכים כלל לקיום המצוות במעשה, וכל עבודתם היא
 בלימוד התורה.

(לקוטי־שיחות פרשת שלח תשמ"ה)

פרשת ציצית

בעת מאסרו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ בשנת תרפ"ז, נכנסו פקידי בית־הסוהר לתאו כדי
 לצלמו. הרבי, שהיה אז באמצע תפילתו, רמז להם בידו שלא להפריעו והם עזבו את החדר. כעבור
 זמן־מה חזרו הפקידים, והרבי, שבניתיים סיים את התפילה, התיישב כשהכיפה לראשו, ופרש את
 הטלית קטן כך שיראו את כל ארבעת הכנפות. הפקידים לא היו שבעי רצון מכך ואמרו לרבי
 שיצניע את הציצית. אולם הרבי השיב בהחלטיות ובנחישות: רצונכם לצלם אותי? צלמו אותי כפי
 שאני נראה! וכך אמנם עשו.

(מהתועדות י"ב בתמוז תשכ"א)

פרשת שלח

ובניכם יהיו רועים במדבר ארבעים שנה (יה, לג)

חטא המרגלים גרם לעונש של ל"ט שנה, שכן החטא היה בשנה השנית ליציאת מצרים. בטעם מספר זה דווקא, יש לומר:

חז"ל דימו את הוצאת הדיבה של המרגלים על ארץ-ישראל להוצאת שם רע על בתולת ישראל (ערכין טו). והרי עונשו של מוציא שם רע הוא "וייסרו אותו" (תצא כב), דהיינו ל"ט מלקות.

(תורת לוי צחק עמי רסה)

פרשת נסכים

למה נסמכה פרשת נסכים לפרשת המרגלים?

מפני שנסכים דומים לתפילין. לכן הקורא קריאת-שמע בלא תפילין כאילו הקריב זבח בלא נסכים (ברכות יד). זהו גם התוכן הפנימי לסמיכות הפרשיות: שהרי המרגלים לא רצו להיכנס לארץ-ישראל בגלל הפחד מיושביה הגיבורים, וקיום מצוות תפילין מטילה אימה ופחד על האוייב, כדכתיב (תבוא כח), "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך", ואמרו חז"ל – "אלו תפילין שבראש" (ברכות ו).

(תורת לוי צחק עמי קיט)

ויין לנסך רביעית ההין (טו, ה)

המשמעות הרוחנית של הנסכים היא – המשכת וירידת אור וחיות אלוקיים לעולם. הקרבן נמשל ללחם, וכשם שהמובחר שבלחם עולה למוח ולאחר מכן יורדת ונמשכת חיות מן המוח לכל האיברים, כן גם העלאת הקרבן הגשמי לשורשו ומקורו במרכבה העליונה גורמת המשכת חיות אלוקית בכל העולמות.

משום כך שיעור הנסך של פר (חצי היין) גדול יותר מזה של איל (שלישית היין), שכן, הפר קרוב יותר ל"פני שור" שבמרכבה, ולכן ההעלאה וההמשכה הן גדולות יותר.

(לקוטי תורה במדבר עמי מא)

והיה באכלכם מלחם הארץ... חלה תרימו תרומה (טו, י-כ)

"באכלכם מלחם הארץ" – מתי אכילת לחם היא אכילה אמיתית, היינו שהאדם האוכל מברר את הלחם ומעלהו לשורשו? כאשר מקיימים מצוות הפרשת חלה – "חלה תרימו תרומה".

(משיחת שבת קודש פרשת שלח תשל"ח)

ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה (טו, כ)

"עריסותיכם" – לשון עריסה.

"ראשית עריסותיכם" – כשאדם קם ממיטתו, ראשית דרכו צריכה להיות לה' – "חלה תרימו

דבר מלכות

עשה כן.

מי שהוא מרכבה לאלוקות, וכל עשיותיו הם קדושה – כל עניין שעושה, פועל בו עלייה. ובמילא, אין סתירה מהעניין ד"עשו משמרת למשמרת" להעניין ד"ולא תגעו בו" בנוגע ואף שהתורה היא שלום ואחדות, אדמו"ר הזקן מאריך ביותר בתניא בפרק ל"ב אודות העניין דאהבת-ישראל, ומבאר באריכות שהוא יסוד כל התורה כולה. וגם במאמר ד"ה החלצו" מאריך ביותר אודות

חטא עץ הדעת התחיל על-ידי זה שהשתמשו בעניין

שלא במקומו הראוי, והתיקון על זה הוא – מצוות

חלה – פירוד שדווקא על-ידו מתקנים חטא כללי

לעץ הדעת, שלא היה כדבעי: במקום שבו צריכים לגדרים וסייגים – הרי זו מעלה²⁹;

במקום שאין צורך בזה – אפשר לפעמים שיהיה חיסרון³⁰.

וכלשון רז"ל בנוגע להעניין ד"ולא תגעו בו" – "שכל המוסף גורע".

ד. כדי לתקן את חטא עץ הדעת, שהתחיל על-ידי שהשתמשו בעניין שלא במקומו – ניתנה מצוות חלה. עניין החלה הוא שמפרידים חלק אחד מהעיסה, מחברו, כך, שכל העיסה היא חולין, וחלק זה של העיסה הוא קדוש, ונאכל לכוהנים, ובטהרה דווקא.

זוהי השייכות שמצוות חלה היא תיקון על חטא עץ הדעת, חטא עץ הדעת התחיל על-ידי זה שהשתמשו בעניין שלא במקומו הראוי,

29 ראה לקו"ת מטות פר, ב. סה"מ תש"ט עמ' 51 ואילך. ועוד). וטעם הרבר – לפי שעניינו של משה הוא ביטול במציאות, ונחננו מה" (בשלח טז, יח), ולכן, דווקא הוא היה יכול להילחם עם מרינו, היינו, עם פירוד.

אבל כשבא מישוה סתם וצועק שיש צורך באחדות – צריכים לברר אם הטענה היא במקומה הראוי.

עניין של אחדות ושלום, "ואהבת לרעך כמוך" (קדושים יט, יח) – יש לנצל במקום הראוי דווקא (מהנחה בלתי מוגה).

34 כלים פ"א מ"ו.

והתיקון על זה – מצוות חלה. לפעמים פירוד – הוא מצווה, ומצווה שדווקא היא מתקנת חטא כללי.

ו. כוהנים חלוקים מסתם בני-ישראל, ובין הכוהנים גופא חלוק כוהן גדול מכל הכוהנים. ביום-כיפור היה כוהן גדול נכנס לקודשי-קדשים, וכל הכוהנים היו נשארם מבחוץ, וסתם בני-ישראל – אפילו לעזרת כוהנים לא היו נכנסים.

אודות כוהנים ושבת לוי בכלל, נאמר³⁵ "וירו משפטין ליעקב ותורתך לישראל", ובזמננו זה – אלו הם רבנים ומורי הוראה³⁶. יש לדעת, שרבנים הם מורמים מעם ("אפגעטיילט"). לא כל אחד יכול להיות רב. לשם כך נדרשים כמה תנאים.

ו. כשמדובר אודות יהודים בתור יהודים – צריכים לקרב את כולם³⁷; אבל כשהמדובר הוא אודת רבנות, הכוח והתואר של רב – הרי לא כל אחד יכול להיות רב.

יש צורך לבחון אותו היטב, והעיקר – מה מצב יראתו. שהרי אם "לא זכה" – תורתו נעשית לו כו³⁸.

אם אינו מודה בכל התורה כולה, הרי אפילו בהדינים שמסכים להם בדעתו ומקיימם, הנה גם בדינים אלו אינו יכול להיות דיין, ואסור לו להיות דיין.

בהלכות דיינים בחושן-משפט³⁹ ישנו דין מי כשר להיות דיין, ואם הוא כזה ש"אומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה"⁴⁰ – הרי אפילו בנוגע לשמועה שמורה בה אסור לו לפסוק, וחל עליו הדין המבואר בסימנים האחרונים החושן-

משפט⁴¹, וכפסק הרמב"ם⁴² שמי שאינו מודה אפילו בתיבה אחת בלבד מן התורה הרי הוא כופר בתורה.

ומי שנותן "סמיכה" לרבנים כאלו, שיהיו מורי הוראה בישראל – הקולר תלוי בצוארו. ואלו המציגים אותם כרבנים בישראל ונציגי דת ישראל, בה בשעה שהם כופרים בתורה, כפסק הרמב"ם – עושין התורה פלסטר, ח"ו.

ז. אלא מאי – טוענים הם – אהבת ישראל היא יסוד כל התורה, כל התורה היא עניין של שלום ואחדות, ואדמו"ר הזקן מאריך ביותר במעלת האחדות, ואם-כן, איך באים לעשות כאן מחלוקת ופירוד?

אבל שם, כפרק ל"ב בתניא, מובא לשון המשנה "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". דיוק הלשון הוא – "ומקרבן לתורה", הוא מקרב את הבריות אל התורה⁴³,

אבל לא חס-שלום להוציא את התורה מהשולחן-ערוך, ולגזרה בהתאם למידתם של ה"בריות", ושהם ינהגו בה מנהג בעלות ("פראווען בעל-הבית שקייט") ויאמרו "שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה".

ומי שמקנא ("נעמט זיך אן") עבור הטענה "ואהבת לרעך כמוך", היפך מציווי הקב"ה, ומקנא לכבודו של פלוני בן פלוני – אין זה עניין של שלום ואחדות, אלא אדרבה, הוא פועל בזה הירוס, ר"ל.

ח. על-ידי הטענה של "אחדות", שאין צורך במחיצה של רבנות ("רבני'שע מחיצה") בין רבנים שומרי כל התורה לבין "ראבייס" הפוסקים "שמועה זו נאה וכו'" – הרי הם

(35) ברכה לג,י.
 (36) ראה רמב"ם סוף הלכות שמיטה ויובל.
 (37) בין אם הוא נגר, סנדלר, או "גביר" ... ולה"גביר" – טופחים על שכמו, אם כדי לקרבו, ואם כדי לזכותו במצוות גמילות חסדים... (המחזה בלתי מוגה).
 (38) יומא עב,ב.
 (39) ס"ד-ח.
 (40) עירובין סד,א.
 (41) סו"ס תכה.
 (42) הל' תשובה פ"ג ה"ח.
 (43) ראה גם תורת-מנחם – התוועודיות ח"א

כרך יד עמ' תעא) לכתוב לעיתים קרובות:

לאחרי הפסק הארוך נתקבל מכתבו – בלי הוראת זמן הכתיבה – בו כותב ראשי נקודות מהנעשה אצלו, ולפלא ההפסק ארוך ממכתב אחד לחבירו ואם הסיבה שאין מה להודיע, הרי התמיהה גדולה עוד יותר שהרי ידוע הציווי שצריך להיות "כל יומא ויומא עביד עבידתיה" ובפרט בתקופתנו דדרא דעקבתא דמשיחא שמוכרח הפצת המעיינות חוצה, ואם על כל אחד ואחד לעסוק בזה, על-אחת כמה-זכמה תמים ובת תמים וק"ל.

הנוגע לפעולות, כיוון שבתיאור מצב באופן מקיף אין מוכרח שינוי התיאור באם אפילו תוגדלנה הפעולות כמה פעמים ככה או להיפך אם תוקטנה כמה פעמים ככה,

מה-שאינ-כן כשיודעים מראש שלאחר זמן קצת יכתבו בפרטיות, וכמו בהנ"ל, שמספר פלוני נמכר מספר טופסים כך וכך ומספר פלוני כך וכך, הרי זה משנה את הגישה מעיקרא...

"תמיהה גדולה עוד יותר!"...

הרבי מתייחס גם לתכיפות המכתבים. מאחד הרבנים השלוחים, הגה"ח הרב עזריאל-זעליג שיחי' שארפשטיין, רבה של סינסינטי – תובע הרבי (ה' באדר שני תשי"ז – אגרות-קודש

ומה שאומרים אשר ישנם עיכובים וכו', כבר מבואר בתורת החסידות שכל העיכוב הוא בשביל שינצחו אותו ויתגברו עליו ולא בא בשביל שיעכב בפועל ופשוט.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות" ישירות הביתה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
 מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

גם בדברים הגלויים – מוטב ששואלים אצל הרבי (יעס איז גלייכער אז מ'פרעגט), אבל בדברים הנעלמים (יצפון) – חייבים לשאול אצל הרבי.

פטור מ"עניינים משונים"

הנהגה מכתב מדהים בתוכנו, שבו מוסיף הרבי היבט נוסף לחשיבות ולתועלת שבכתיבת מכתבים עם בשורות טובות (אגרות-קודש כרך יב עמ' קעד):

...וכבר כתבתי לאחדים מאנשי שאם היו מתאמצים ובמשך הזמן מתרגלים לכתוב מכתבים בבשורות טובות, הרי בטח שמוזמן לזמן היו פוטרים אותם מכמה עניינים משונים שהמסובב מהם הוא כתיבת מכתב, כי הרי אין איתנו יודע עד מה, ואפשר כל העניין הוא בשביל ששני יהודים יבואו בקישור עוד הפעם, ובאופן של קירוב הלבבות, עניין הגורם נחת רוח למעלה מעלה, וכמוכן ממה שנתבאר בלקוטי-תורה ד"ה "החלצו" ובדרך מצוותיך, מצוות אהבת ישראל וכו'.

ושם (עמ' נב) קטע הנוסף בסגנון דומה:

...כמדומה שכבר אמרתי לו או שכתבתי פעם שהלוואי היו מתרגלים אנשי להודיע כשישנם בבשורות טובות, שעלידי זה היו ממעטים מלמעלה ההודעה לכאן בעניינים כהניל, אף שגם בימי רבינו הזקן כבר התאונו על הנהגה דשתיקה מבשורות טובות וכו',

אבל בעניינים כגון דא אין זה משמש היתר ואפילו לא להוראת היתר להדור שלאחרי זה, כיוון שעוד אז עשו רבותינו מחאה בתוקף נגד ההנהגה.

כתיבה מפורטת

לגבי אופן הכתיבה, כותב הרבי שהיא צריכה להיות מפורטת ככל האפשר. הנה דוגמה:

"...לפלא שאינו כותב יותר בפרטיות על-דבר הפצת הספרים", כותב הרבי (אגרות-קודש כרך יד עמ' לו) להרה"ח ר' זושא וילימובסקי, שהיה מפיץ בחוגים רחבים את ספרי חב"ד. ומוסיף וכותב לו:

ומבואר בכמה מקומות בדאיח ורואים במוחש שכשכותבים באופן מקיפי אין זה מוסיף מרץ

הרי רואים במוחש אשר הסדר הדגנע-לכת בכגון דא – מביא להמעטת הפעולות, ואפילו אם תמצוי לומר שטובה היא בעבודת האדם לעצמו כיוון שעל-ידי זה נתמעט החשש לישות עצמו, במה נחשבת טובת הפרט בזה – לעומת התועלת שאפשר להביא לרבים על-ידי הפצת המעינות, וק"ל. ויש לומר שגם על זה נאמר "אל תצדק הרבה".

ונפקדת כי יפקד

במכתב לאחד החסידים באה"ק ת"ז תמה הרבי על כי שמו נפל מרשימת הפעילים (אגרות-קודש כרך י"ד עמ' תעו), ובין השאר כתב:

...מובן שבהאמור אין העיקר שיודיע לי מהנעשה והעיקר הוא הבהפעל ממש. בכל זה, מטבע בני אדם, אשר כשיודעים מראש שאודות פעולותיהם עליהם להודיע לאחרים, גם זה מורז אותם לפעול בתוספת כוח ובתוספת מרץ ואומץ, נוסף על העניין שכאשר מבשרים טוב בהאמור משמחים ומקיימים על-ידי זה מצוות "ואהבת לרעך כמוך" שהוא כלל גדול בתורה.

דברים שמוכרחים לשאול

בליל ב' דחג הפסח תשי"א (תורת-מנחם – התוועדות' כרך ג עמ' 26) סיפר הרבי על מה שהתרחש פעם אצל חמיו – כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ – במהלך סדר פסח:

אחד המסובים בהסדר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, אמר פעם – לאחרי "שולחן ערוך", כשהגיעו ל"יצפון" – שצריכים כבר לברך ברכת-המזון. כששמע זאת כ"ק מו"ח אדמו"ר, נענה ואמר: צריכים להסתכל בהסידור, ואז יודעים היכן אוזנים (י'ואו מיהאלט!).

מאמרה זו הסיק הרבי כי יש להפיק הוראה כללית:

בנוגע ל"יצפון", שקאי על העניינים הנעלמים – אסור לאדם לסמוך על עצמו, אלא צריכים לשאול אצל הרבי (שהו התוכן דהסתכלות בסידור), ואף-עלפי שיודעים, לכאורה, כיוון ששמעו כבר כמה וכמה הוראות, מכל-מקום צריכים תמיד לשאול אצל הרבי.

מזעזעים ומהרסים ("שאקלען פאנאנדרער") את כל המחיצות שישנם אצל בני-ישראל שומרי תורה ומצווה: המחיצה בבית-הכנסת בין עזרת אנשים לעזרת נשים, וכו' וכו', עד להמחיצה בין בשר כשר לבשר שאינו כשר, להבדיל בין

יש לדעת, שרבנים הם מורמים מעם

(**"אפגעטיילט"**) – לא כל אחד יכול להיות רב

ולשם כך נדרשים כמה תנאים

הטהור והטמא⁴⁴, עד שמבטלים את המחיצה, רחמנא-ליצלן, בין ישראל לגויים, עד, חס-ושלום, "בנייך"⁴⁵ ובנותייך נתונים לעם אחר⁴⁶. "לא תאמרן קשר לכל אשר יאמר העם הזה קשר"⁴⁷, אף שגם שבנא עמהם⁴⁸.

יש לחזק את המחיצות של ירושלים⁴⁹, ירא שלם⁵⁰, להיפך משבנא ומתיבתא דיליה, ורק

ס"ע 189.
 (44) ע"ד לשון הכתוב – ס"פ שמיני.
 (45) תבוא כח, לב.
 (46) ולכן, כל אלו שאינם רוצים שבתוך מספר שנים יהיו ח"ו נישואים מעורבים – צריכים כבר עתה להבטיח ולחזק את המחיצה של הרבנים, לשמור על כבוד הרבנות ומורי הוראה בישראל, שצריכים להיות דווקא אלו המודים בכל התורה כולה (מהנחה בלתי מוגה).
 (47) כמסופר בגמרא (סנהדרין כו, א): "שבנא הווה דריש בתליסר רבוותא ... כי אתא סנחריב וצר עלה דירושלים, כתב שבנא פתקא... שבנא וסייעתו השלימו... בא נביא ואמר לו (לחזקיה) לא תאמרן קשר נגד" (ראה גם תורת-מנחם – התוועדות ח"ג ס"ע 30 ואילך).
 בשעת מלחמת סנחריב רצה שבנא להשלים ולהתאחד עמו – שהרי לא היה כלל ברצונו של סנחריב לפגוע בבני, ואדריבה, אמר להם: "ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם (מלכים-ב יח, לב), ישעיה לויז. וגם לא הפריע לבני ברובותיות, והסכים שישמרו את התורה; אלא שרצה להשוות את אלוקי ישראל עם אלוהי אשור (להבדיל), ועל זה היתה כל המלחמה. ולכן לא התחשבו עמו, ולא השגיהו על טענת ה"אחרות" – "לא תאמרן גוי".

ועד"ו בענייננו: כאשר טוענים טענה של "אחרות", ורוצים שרבי ילך לדבר בבית תיפלתם, ו"גלח" בבית-כנסת, להבדיל, בטענה ש"אב אחד לכולנו" (מלאכי ב, ו) – הרי המענה לזה הוא "לא תאמרן קשר לכל אשר יאמר העם הזה קשר" (מהנחה בלתי מוגה).
 (48) דהיינו, לבנות מחיצה חזקה מסביב לרבנים, שרבנים יהיו שומרי תורה דווקא, ודווקא עי"ז מנצחים במלחמה.
 ומה שטוענים שכל בני"הם בשוה – יש לדעת שזו היתה טענתו של קורח, שטען "כי כל העדה כולם קדושים גו' ומדוע תנשא על קהל הוי" (קרח טז, ג), ואע"פ שהסכימו עמו חמישים ומאתיים "ראשי סנהדראות" (במדב"ר פי"ח, ג, פרש"י ר"פ קרח), מ"מ, לא התחשבו עמו (מהנחה בלתי מוגה).
 (49) נתבאר בלקו"ת ד"ה אלה פקודי פ"ד (ד, א), פ' ראה ד"ה וכל בניך פ"ב (כטד), ובכ"מ.
 ולהעיר מתור"ה הר (תענית טז, א), והוא ע"פ ב"ר פנ"י, י.
 (50) תהילים קמו, יד.
 (51) ראה ברכות יז, רע"ב.
 (52) תהילים שם, טו.
 (53) מדרש תהילים (בתחלתו), ונתבאר ברשימות הצ"צ על התהילים (נרפס בקונטרס הוספה

טענה של "אחדות". אחדותם של ישראל היא דווקא על-ידי-זה שישנם מחיצות של כוהנים, לויים וישראלים, רבנים וסתם יהודים וכו'. אין זה עניין של פירוד; אדרבה, זוהי האחדות האמיתית. נאמר ביחזקאל⁴⁴ אודות מצוות חלה, שדווקא על-ידי זה יהיה "להניח ברכה אל ביתך". אף ששנינו⁴⁵ "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה... אלא השלום", מכל-מקום, ישנם עניינים שעל-ידי התחלקות מחיצות דווקא, על-ידי זה יש אחדות ושלום אמיתיים. ועל-ידי זה נעשה "להניח ברכה אל ביתך" – ברכה ללא תוארים המגבילים, הן ברוחניות והן בגשמיות.

* * *

במצוות חלה ישנם שני עניינים⁴⁶: (א) להתיר את האיסור, שהרי קודם הפרשת החלה היתה העיסה טבל ואסורה באכילה, ואחרי הפרשת החלה – שיריה מותרים. ועניין זה נעשה על-ידי ההפרשה⁴⁷, עור קודם נתינת החלה לכהן. (ב) חלק העיסה המופרשת צריך ליתן לכהן.

ומהחילוקים בין שני עניינים אלו: כדי להתיר האיסור רטבל – אין שיעור להפרשת חלה, ו"אפילו הפריש כשעורה פטר את העיסה"⁴⁸. מה-שאינ-כן מצוות הנתינה לכהן – יש לה שיעור, כשם שתרומה יש לה שיעור (ויש אומרים ששיעור זה הוא מדאורייתא⁴⁹): אחד מעשרים וארבעה לבעל-הבית, ואחד

לתהילים אוהל יוסף יצחק – השלם עמ' 4 (ולאח"כ באוה"נ נ"ך (כרך ב') עמ' תתקיא-ב). 54) מר"ל. 55) סוף עוקצין. 56) ראה שו"ת נוב"י מהדר"ת י"ד סר"א. לקו"ש ח"ח עמ' 181 ואילך. וש"נ. 57) רמב"ם הל' ביכורים רפ"ה. טוש"ע י"ד רסשכ"ב. 58) ראה אנציקלופדיה תלמודית ערך הפרשת חלה ס"ג (כרך י' עמ' קסח). וש"נ. 59) חלה פ"ב מ"ז. רמב"ם שם ה"ב. טוש"ע שם.

מארבעים ושמונה לנחתום⁵⁰. וביאור החילוק בין שני העניינים: הפרשת החלה – פועלת רק ששיריה מותרים (סילוק האיסור), אבל אין זה פועל קדושה על שאר העיסה, ולכן עניין זה דיו במשהו.

מה-שאינ-כן הנתינה לכהן – הרי כיוון ש"כוהנים אוכלים ובעלים מתכפרין"⁵¹, היינו שאכילת כוהנים היא בדוגמת אכילת מזבח⁵², נמצא שזהו עניין של המשכת הקדושה, ועל זה צריכים שיעור.

דוגמא לדבר – בהלכות ברכות-הנהנין, שברכה ראשונה היא אפילו על משהו, וברכה אחרונה היא דווקא על אכילה כשיעור⁵³.

עניינה של ברכה ראשונה הוא להתיר איסור, שהרי העולם כולו שייך להקב"ה, ו"כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקב"ה וכנסת ישראל, שנאמר⁵⁴ גזול אביו ואמו כו"⁵⁵, ועל-ידי הברכה בטל איסור הגזילה, ולכן הרי זה גם על משהו. מה-שאינ-כן ברכה אחרונה עניינה הוא המשכת אור, ועל זה צריך להיות שיעור דווקא.

יא. והעניין בזה בעבודה:

כאשר נדבק באיש ישראל עניין של לעומת-זה, ועליו להיפטר ממנו – הנה על זה אין צורך בעבודה רבה; על זה די ב"משהו", שהרי "מעט אור דוחה הרבה חושך"⁵⁶. על-ידי פנייה אחת ("איין קער") להקב"ה, תנועה אחת של מסירות-נפש – נפטר מהחושך שלעומת-זה.

הובא בפרש"י פרשתנו טו,כו. 60) פסחים נט,ב. וש"נ. 61) ראה זכאים יג,ב. לקו"ת ר"פ צו. ד"ה והוא עומד עליהם תשי"ג (תורת מנחם התוועדות ח"ז עמ' 143 ואילך). 62) רמב"ם הל' ברכות פ"א ה"ב. טוש"ע אר"ח רסר"י. 63) משלי כה,כד. 64) ברכות לה, רע"ב. 65) תניא פ"ב (ז,א). חובת-הלבבות שער יחוד המעשה פ"ה.

מצווה בו יותר מבשלוחו

אור לכ"ד בניסן תשל"ד ('מקדש מלך' כרך ד עמ' תכט-תל) נכנס אחד החסידים ל'יחידות' ובמהלכה שאל את הרבי שאלה בשם אחד מבני משפחתו.

בתגובה אמר לו הרבי:

"הרי זה עניין שעליו לשאול בעצמו. ייוועץ תחילה עם רעייתו, יציע כל הטעמים שיש לו בעניין, הן החיוביים והן השליליים... ושמה ישתנו דעותיהם בכלל ולאחר מכן יכתוב הכל לכאן, ואז יהיה אפשר לומר חוות-דעת".

על פני השואל נראתה ארשת תמיהה – והרבי המשיך והבהיר (בחיוך): "אולי יש לו עוד טעמים שלא גילה אותם לפניך, לחיוב או לשלילה?".

הרבי הוסיף: "בכלל הרי טוב יותר כששואלים בכתב... מאשר שואלים בעל-פה על-ידי אחר... שהרי ככל שיפרטו, תיתכן מציאות שיחסירו פרט שלא גילו לאוזני השואל, ואילו האדם עצמו בכותבו, כותב הוא ככל הפרטים – לכן מוטב שיכתוב עם כל הפרטים, ואז נראה מה לענות".

הכרות "על-כל-פנים בכתב"

"נעם לי להכירו", פותח הרבי איגרת לפלוני (ט"ז באדר שני תשי"ז – אגרות-קודש כרך יד עמ' תצג) ומיד מוסיף: "על-כל-פנים בכתב". המשך המכתב המתייחס לנישואי הכותב, מעניין, ונצטטו כאן אף שאינו מעיקר העניין:

ולקבל הידיעה המשמחת על-דבר נישואיו בקרוב. שהרי כל ישראל בבחינת קומה שלמה, ושמחתו של כל אחד ואחת בישראל היא גם שמחתו של הכלל. ובפרט על-פי תורת החסידות המדגישה האהבת-ישראל ביותר וביותר, עד שאהבת-ישראל, אהבת התורה ואהבת השם הכלל חד הוא.

וביחוד שמחה של חתונה, שהוא עניין של דורי-דורות, שלכן נוסח הברכה המקובל והמקודש 'בניין עדי עדי' והדיוק בזה גם-כן במשל הבניין,

שהעיקר בו היסוד שיהא חזק ומוצק, ולא נוגע בזה דעת העובר ושבו וכו'. ויסוד הבית היהודי המבטיח שיהיה בניין עדי עד, הוא התורה והמצוות, שאושר איש הישראלי תלוי בהן לא רק ברוחניות כי אם גם בגשמיות, שהתורה היא תורת חיים, כפשוטו גם-כן, בעולם הזה הגשמי.

הרצון לבשר טוב, מעודד עשייה

ב'יחידות' של השד"ר המפורסם הרה"ח ר' בנציון שמטוב (י"ג-ט"ו סיון תשי"א – 'תורת מנחם' כרך ג עמ' 163) אמר לו הרבי:

...וכדאי גם שתשדלנו לכתוב בשורות טובות מכל מקום ומקום שתבקר, ומה גם שהרצון לבשר בשורות טובות, יעודד ויזרז למצוא אפשרויות נוספות לפעול בכהנ"ל כהנה וכהנה.

על נקודה זו חזר הרבי בהזדמנויות רבות (אגרות-קודש כרך ח"י עמ' שסח):

...ולפלא שמקצר כל-כך ועד לאפש – בהנוגע לפעולות במסגרת צעירי-אגודת-חבי"ד ובפרט בהפצת המעיינות והירצון שלא יהיה זה אלא חיסרון בכתובה אבל לא בהפעולות. אף שכבר כתבתי, שראויים שהידיעה שבמשך הזמן יכתבו על-דבר הפעולות לפלוני – מביאה זה הוספה בפעולות אם בכמות או באיכות או בשניהם גם יחד. ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

"אל תצדק הרבה"

בכ' בתשרי תשי"ז (אגרות-קודש כרך יד עמ' לב) כותב הרבי לאחד החסידים (ששיגר לו מכתב ב"ב בתשרי) וקובל על הפסקת מכתביו תקופה ארוכה קודם לכן:

...ופלא שמשך כל הזמן לא היה ממנו כל מכתבים, והרי ידוע פסק תורתנו הקדושה שכל יומא ויומא צריך להיות עביד עבידתיה, וכשיועדים שצריכים להודיע למי על דבר זה הרי זה מוסיף מרץ וכח להגדלת הפעולות על דרך מאמר רו"ל אילו היה יודע ראובן וכו' והרי גם במכתבו זה כותב בקיצור נמרץ.

וכן כתב לאחד מנכבדי אנ"ש בצרפת (אגרות קודש כרך יד עמ' שנג):

...ופלא שאין מודיע כלל מפעולות כמו אלו,

והן ברוחניות ובטוב הנראה והנגלה.

"כמה אנשים פנו?"

כבר באיגרת המפורסמת למשפיעי חב"ד בצרפת, שכתב הרבי בחיים-חיותו של הרבי הקודם (שנת תש"ט – אגרות-קודש כרך ג עמ' נג-נח), מזכיר הרבי מכתבים שהגיעו לחותנו ממדינה רחוקה ("וכעבור איזה זמן התחילו להגיע מאנשים ונשים משם מכתבים לכ"ק מו"ח אדמו"ר-שליט"א), אליה נדר אברך פשוט שסיפר בדברים היוצאים מן הלב כי "יש רבי בישראל, ואין הוא נכנס בהגבלות הטבע...".

בהמשך תובע הרבי מזקני צרפת:

באים הם בפאריז וסביבותיה במגע עם מאות, ואולי עם אלפים... כמה אנשים מכל אלו האלפים פנו בשאלה על-דבר ניתוח או שידוך, ברכה לראש-השנה וכיוצא-בזה?...

קריאה 'בין השיטין'

בכ' באדר ראשון תשל"ג כתב הרבי לאחת מתושבות כפר-חב"ד (נדפס מצילום המכתב ב'מקדש מלך' כרך ג עמ' קפח):

במענה לשאלתה – מובן שמכתביה לכאן נכון שתמשיך לכתוב בסגנון וכי שלה ולא דשל אחרים.

הרבי חותם: "והשם יצליחה שיהיו בתוכן טוב תמיד כל הימים".

לא אחת מתייחס הרבי בתשובותיו לנכתב 'בין השיטין' במכתבו של הפונה – כמו, למשל, באיגרת מכ"ט בתמוז תשי"ג (כרך כא עמ' ריו): "נהניתי ממה שבין השיטין של מכתבו ניכר...".

ב'יחידות' שזכה לה הרה"ח ר' עמוס שיחי קרניאל מכפר-חב"ד בשנת תשל"ו, אמר לו הרבי בפתיחת הדברים (משבחי רבי עמ' 100): "קיבלתי את כל מכתביך וקראתי אותם וגם קראתי מה שכתבת בין השיטין..."

לאחד מחשובי חסידי בעלזא, הר"ר משה שוסטר (ז"ל), שמשך שנים שלח לרבי מעטפות גדושות שמות של יהודים הזקוקים לרפואה וישועה, אמר הרב כשהגיע לראשונה, בערוב ימיו, למעמד הג"ל (משבחי רבי עמ' 98): "זה זמן רב שיש בינינו קשרי מכתבים, ברוך ה' שזוכים אנו להתראות פנים אל פנים".

עידוד חיילים לכתוב לרבי

בי"ב במרחשוון תשט"ו (אגרות-קודש כרך י עמ' סב) כתב הרבי להרה"ח ר' יהודה-לייב שיחי זלמנוב מבני-ברק, שפעל רבות עם חיילי צה"ל:

אולי יש מקום לומר, לאחרי הרצאותיו – שהרוצים יכולים לבוא בקישור מכתבים לכאן לביורו איזה שאלה המבלבלת כו', ומובן שעל אתר צריך גם-כן להבטיח (באווירענון) שאין בזה מקום למגבית כספים וכי'.

מובן גם-כן שכל זה צריך להעשות על דעת עצמו, ולא בתורת שליחות מכאן, ורק לומר שיודע מכמה אנשים שמתנהגים כזה, ואף שלפעמים מתעכב המענה, אבל מקבלים המענה, וכן אם ימצא לנכון, לתת תניא לאיזה המצטיינים באיזה עניין של יהדות וכי' מבין אנשי הצבא, נוסף על נתינת תניא במחנה למועדונים או להספרייה של אנשי הצבא, אם יש מוסדות כאלו במקום המתאים.

"אין מכתבים מכבידים עליי"

בשנת תשט"ז ביקרו שלוחי הרבי (אשר נשלחו כדי לעודד את יושבי הארץ בכלל ואת תושבי כפר-חב"ד, בפרט) אצל גדולי תורה ואישי ציבור מחוגים שונים. באיגרת מיום ב' במרחשוון תשי"ז (אגרות-קודש כרך יד עמ' מט) מאשר הרבי את דברי השלוחים שמסרו לאישיות מסוימת, כי אין כתיבת מכתבים מכבידה עליו:

ובוודאי צדקו השלוחים אשר אין מכתבים מכבידים עליי, והלוואי שזוכה בתוככי כלל ישראל שתוכן מכתב איש לרעהו יהיה משמח הן בגשמיות

אמנם, כל זה אינו אלא כדי להיפטר מהחושך; אבל הכוונה היא הרי להמשיך אור אלוך, למלא את הכוונה ד"דירה בתחתונים", שהקב"ה ידור בהדירה.

– ועל-דרך משל בדירת מלך בשר ודם, שתחילה יש לנקות את הדירה מכל לכלוך, ולאחרי-זה לייפותה כדי שתהיה ראויה לדירת המלך⁶⁶,

ובעבודה הם שני העניינים דמצוות לא-תעשה ומצוות עשה, שהיו כבר בהתחלת הבריאה, כמו שכתוב⁶⁷ "ויניחהו בגן-עדן לעובדה ולשומרה": "לשומרה" – הם שס"ה לא-תעשה⁶⁸, שעניינם לנקות את הלכלוך; ו"לעובדה" – הם רמ"ח מצוות עשה⁶⁹, שעניינם לייפות את הדירה שתהיה ראויה לדירת המלך, ולאחרי עבודה זו – צריכים לפעול שהמלך יבוא אל הדירה ("מ'דארף ערשט האבן אז דער מלך זאל קומען אין די דירה").

וכן הוא בעבודת הוי', שלאחרי כל העבודות דסס"ה מצוות לא-תעשה ורמ"ח מצוות עשה יש צורך בעבודה כדי שהקב"ה יבוא אליו וידור אצלו.

ועניין זה – אי-אפשר לפעול על-ידי "משהו", אלא יש להתייגע במלוא השיעור, דהיינו שעל כל אחד ואחד להתייגע בכל

כוחותיו, בכל עשר כוחות הנפש במילואם. וכמדובר לעיל⁶⁵, ש"עשיר שהביא קרבן עני לא יצא"⁷⁰, והרי "אין עני אלא בדעת" ו"אין עשיר אלא בדעת"⁷¹, והיינו שכל אחד ואחד צריך להתייגע בכל כוחותיו, ואם הביא "קרבן עני", דהיינו שלא ניצל את כל כוחותיו הרי חסר אצלו בהשיעור, וממילא אינו פועל בעצמו המשכת הקדושה.

ואין אדם יוצא ידי חובתו בכך שהתייגע אתמול, או אפילו בהתעוררות והיגיעה דהיום, אם לא היתה היגיעה כפי שנדרש ממנו; אפילו אם רגע אחד קודם לזה התייגע בכל כוחותיו, אבל ברגע זה מקריב הוא "קרבן עני" – "לא יצא", אלא עליו להתייגע באופן תמידי בכל כוחותיו, הן בנוגע ללימוד התורה וכללות העבודה בנוגע לעצמו, והן בנוגע להשפעתו על הזולת.

ודווקא באופן זה מקיים מצוות חלה ברוחניות, שבזה הרי הוא ממשיך "ברכה אל ביתך", הן בגשמיות והן ברוחניות, שמתקיימת בו הכוונה ד"נתאוהו הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים"⁷².

(קטעים מהתועודות שבת-קודש פרשת שלח, מברכים החודש תמוז היתשט"ז – יתורת-מנחם – התועודות היתשט"ז, חלק שלישי (ז' עמ' 17-25)

66 ראה לקו"ת בלק ע.ג. ובכ"מ.
67 בראשית ב.טו.
68 ראה יל"ד עה"פ. זח"א כו.א. תקו"ז תכ"א (סב,א). שם תנ"ה (פה,ב). לקו"ת שה"ש מח.ד. אה"ת בראשית (כרך 1) תתרמא, סע"ב.
69 שיחת יום ב' דחה"ש סכ"ד (תורת-מנחם – התועודות חט"ז עמ' 343).
70 נגעים פי"ד מי"ב.
71 ראה נדרים מא, רע"א. כתובות סח, סע"א. זח"ג רעג, רע"ב.
72 ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

שילוח פינחס משבט לוי - הכנה לזמן דלעתיד לבוא

אז תבונל סיבת החלוקה בין השבטים

מבואר במדרשי חז"ל ש"שניים אנשים" ששלח יהושע הם כלב ופינחס: כלב – הוא היחידי (נוסף על יהושע) שנשא מהמרגלים דמשה, כיוון ש"היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי גו". אבל פינחס, בנו של אלעזר בן אהרן הכהן, משבט לוי – למה שלחו יהושע לראות את הארץ לצורך כיבושה, הרי שבט לוי "לא עורכין מלחמה כשאר ישראל?" ויש לומר הביאור בזה – על-פי דברי הגמרא "עתידה ארץ-ישראל שתחלק לשלושה-עשר שבטים", שגם שבט לוי יקבל חלק בארץ, כמו שכתוב "שער לוי אחד": "למה לא זכה לוי בנחלת ארץ-ישראל ובכיותה עם אחיו – מפני שהובדל לעבוד את ה' לשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל ולא נוחלין... אלא הם חיל השם, שנאמר ברך ה' חילו, והוא ברוך הוא וזכה להם, שנאמר אני חלקך ונחלתך". אבל לעתיד לבוא, כיוון ש"באותן הימים תרבה הדעה והחכמה והאמת, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה'", ועד ש"לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד... שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" – לא יהיה צורך בהבדלה דשבת לוי מדרכי העולם שיהיה אז בתכלית השלימות, ולכן יקבל גם שבט לוי חלק ונחלה בארץ.

ויש לומר, שה"חלוקה" ל"ג שבטים דלעתיד לבוא קשורה עם דרגת האחרות שלמעלה מהתחלקות – י"ג בגימטרייה אחד: חלוקת הארץ לעתיד לבוא תהיה באופן ש"הקב"ה מחלק להן בעצמו, שנאמר ואלה מחלוקתם נאום ה'", שמזה מובן שגם החלוקה היא מצד ובאופן של אחרות, שלכן "לא כחלוקה של עולם הזה חלוקה של עולם הבא, העולם הזה אדם יש לו שדה לבן אין לו שדה פרדס, שדה פרדס אין לו שדה לבן, לעולם הבא אין לך כל אחד ואחד שאין לו בהר ובשפלה ובעמק, שנאמר שער ראובן אחד שער יהודה אחד שער לוי אחד, הקב"ה מחלק להן בעצמו כו". וההסברה בזה (בפנימיות העניינים) – שבזמן הזה נעשה בריר העולם על-ידי המשכת וגילוי דרגת האלוקות השייכת לעולם, שלכן מתלבשת בהתחלקות שבעולם, ולעתיד לבוא (לאחרי שיושלם בריר העולם) תהיה גם המשכת וגילוי דרגת האלוקות שלמעלה מהתחלקות דעולם, אחרות הפשוטה, על-ידי האחרות דישאל שיהיו כולם בדרגת שבט לוי – "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש כו' אשר נדבה רוחו אותו... הרי זה נתקדש קודש-קודשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים... כמו שזכה לכוהנים ללוויים..."

ויש לומר שההכנה לשלימות הארץ לעתיד לבוא, כשתחלק הארץ ל"ג שבטים, גם "שער לוי אחד", על-ידי ומצד דרגת האחרות שבישראל ובתורה, התחילה בשילוח המרגלים על-ידי יהושע, שהוסיף על השליחות דמשה על-ידי זה ששלח (נוסף על כלב, מהמרגלים ששלח משה) גם את פינחס, משבט לוי, שבט ה"ג בגימטרייה אחד.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שלח, מברכים החודש תמוז ה'תשנ"א)
– 'תורת-מנחם – התוועדות ה'תשנ"א, כרך ג, עמ' 362-364)

לכתוב לרבי

מאז ומתמיד עודד הרבי כתיבת מכתבים מפורטים אליו ובמיוחד כאלה שיש בהם בשורות טובות, בגשמיות וברוחניות ☐ מהטעמים לחשיבות הדבר – הכתיבה מעודדת עשייה, גרימת נחת-רוח וכן מניעת גורמים שליליים לכתיבה אל הרבי

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

הסגולה שעברו, ובוודאי גם להבא ינהג במנהג טוב זה, והרי גם זה נכנס בציווי ה' יתברך שהוא כלל גדול בתורה "ואהבת לרעך כמוך", לגרום נחת רוח פנימי לאיש הישראלי ובמרבית המכתבים שמתקבלים הרי לעת-עתה מעטים המכתבים בתוכן (הגורם קורת רוח, שלכן יקר יותר כל מכתב כזה...

ברומה לזה שב הרבי ומבקש (אגרות-קודש כרך יד עמ' תכב) לדווח לו על עניינים הגורמים "שמחה לאיש הישראלי":

ובוודאי כשיהיה לו בשורה טובה בזה לא ימנע הטוב מלהודיעני, והרי זהו אחד מפרטי המצווה היסודית "ואהבת לרעך כמוך", לגרום שמחה לאיש הישראלי, אשר אם בכל התקופות נשתוקקו לזה, על-אחת-כמה-וכמה בתקופתנו זו רבת התלאות, רבת היגון, שכל עניין של טוב ושמחה יקר ביותר.

תורה שבכתב ושבעל-פה...

היו אנשים שמשך שנים כתבו לרבי בפירוט ובהרחבה, אף-על-פי שלא התראו עמו פנים אל פנים, ולימים, כשהגיעו אל הרבי (במהלך חלוקת השליחות של מצווה' וכיוצא בזה), הזכיר להם זאת הרבי מיוזמתו.

לאחד מהם, הרב אהרן קאָנפֿסקי (רבה של גבעת-מרדכי בירושלים), שהגיע לראשונה בחנוכה תשנ"א, אמר הרבי: "פעם היית כותב לכאן הרבה מכתבים..."

נפתח בדברים כלליים בדבר השיבות וחיוניות הקשר של כל אחד מישראל עם "משה רבינו" שברור. וכך אומר הרבי באחת משיחותיו המוגהות משנת תשל"ה (לקוטי-שיחות כרך יא עמ' 173):

...ובאותיות פשוטות כל אחד ואחד מישראל, עם כל מעלותיו ועבודתו עליו להיות דבוק וקשור ל"אתפשטותא דמשה" – "רבי" – שעל-ידו דווקא הוא מתקשר עם ה' אלוקיו; וכמפורש בנגלה דתורה, במכילתא על הפסוק "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", שכל מי שמאמין במשה עבדו, הרי זה כאילו מאמין בה'. ויתרה מזו: כל ענייניו של כל אחד ואחד מישראל, הן בגשמיות והן ברוחניות, תלויים הם בהנשיא. וגם זה אינו עניין הנאמר רק בקבלה וחסידות, אלא מפורש הוא בגמ': "מי שיש לו חולה בביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים", היינו שה"חולה" – הן בגופו והן בנשמתו – שעדיין חסרה השלימות בעבודתו לקונו, אין די לו בזה שהוא עצמו (או זולתו מבני ביתו) יבקש רחמים לתרופה (למחלתו בגשמיות ורוחניות), אלא צריך הוא לתפילתו של "חכם" והיא היא הפועלת להיות "יושב ורפא לו".

"ואהבת לרעך כמוך"

הרבי מבקש ומעודד לקבל דיווחים מאירועים חיוביים ומשמחים (אגרות-קודש כרך יג עמ' קסד):

תשואות-חן על כותבו מההתוועדות בימי